

Boverket
remiss@boverket.se

Yttrande över Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader

Er beteckning: 31/2022

Beskrivning av ärendet

Boverket föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader. Författningsförslaget preciserar kraven i 3 kap. 8 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF.

Förslaget bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler. Regelmodellen har arbetats fram inom ramen för ett regeringsuppdrag till Boverket att se över bygg- och konstruktionsreglerna.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

Genom att föreskrifterna uttrycks som funktionskrav tillsammans med preciserade krav med möjlighet att verifiera utformningar genom analytisk dimensionering tydliggörs det att byggherrar får frihet att föreslå egna lösningar som uppfyller funktionskraven. Därigenom främjas kostnadseffektiva lösningar och nytänkande som på längre sikt kan bidra till att förbättra produktiviteten och pressa byggkostnaderna.

Utredningspunkterna omfattar gröna tak och fasader, ny teknik (solpaneler, energilagring och alternativa drivmedel), flervåningsbyggnader med brännbar stomme, höga byggnader samt brandskydd i trygghetsboenden och liknande.

Boverket har i vissa fall identifierat en ökning av produktionskostnader som direkt konsekvens av författningsförslaget och bedömer att författningsförslaget som helhet kommer att få begränsade konsekvenser för tillämpningen jämfört med hur de gällande föreskrifterna och allmänna råden tillämpas i dag.

Vissa kostnadsmissiga konsekvenser för berörda aktörer förväntas också uppstå till följd av tid för inläring, anpassning av arbetssätt och kompetensutveckling. Boverket bedömer att författningsförslaget i vissa delar kommer att innebära högre säkerhet i händelse av brand.

Länsstyrelsen Blekinges ställningstagande

Länsstyrelsen i Blekinge ser positivt på remissunderlaget om förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader.

Länsstyrelsen Blekinge anser att författningsförslaget har en tydlig struktur där krav ställs på funktion. Dock ser Länsstyrelsen att det finns en risk att kraven i föreskrifterna blir otydliga när de allmänna råden tas bort. För att främja effektiviteten i PBL-systemet är det därför angeläget att Boverket ger vägledning om vad kraven betyder för att minska risken för överklaganden om hur kraven ska tolkas.

Länsstyrelsen i Blekinges synpunkter

5 kap. Skydd mot utveckling och spridning av brand och brandgaser inom byggnad

24 § Skydd mot omfattande brandspridning

Byggnader ska vara utformade genom ett, eller en kombination av, följande alternativ:

1. Indelning i brandceller med nettoarea på högst 1250 m²
2. Indelning i brandsektioner med nettoarea på högst 2500 m²
3. Indelning i brandsektioner med nettoarea på högst 5000 m² under förutsättning att de skyddas av brandlarm med vidarekoppling.
4. Indelning i brandsektioner utan begränsning av nettoarea under förutsättning att de skyddas av automatisk vattensprinkleranläggning.

Länsstyrelsen Blekinge ser att det inom lantbruket, troligen också inom annan verksamhet, förekommer stora envåningsbyggnader med stor volym och naturlig ventilation (självdrag), som kan vara isolerade eller oisolerade. Under senare år byggs allt fler av dessa byggnader och anläggningar som når över 2500 respektive 5000 m². Bland annat för att hantera djur och för att djuren själva obehindrat ska kunna röra sig mellan olika delar av byggnaden behöver utrymmet då vara sammanhängande, utan väggar. Djuren går i grupper som normalt är förhållandevis enkla att utrymma vid en eventuell brand. Det är få personer i byggnaderna, dessa känner väl till utrymmena och kan själva utrymma vid behov. Byggnaderna bedöms nu, liksom tidigare, som byggnadsklass 3 och verksamhetsklass 1.

Byggnader för djur med naturlig ventilation har normalt permanenta öppningar längs hela väggarna, och stora permanentanocköppningar. Djurstallar med dessa öppningar byggs oftast med 10-25 luftväxlingar per timme, vilket också automatiskt innebär en effektiv, permanent öppen brandgasventilation. Med stora byggnadsvolymer, växlande temperaturer, ofta utomhustemperatur vintertid och periodvis hög relativ

fuktighet, är det svårt att få brandlarm eller sprinkler att fungera i byggnaderna.

Länsstyrelsen Blekinge föreslår ett tillägg till 5 kap. 24 § i remissförslaget: Med undantag för brandavskiljning av eventuella service- och teknikrum i byggnaderna, bör byggnader i byggnadsklass 3, verksamhetsklass 1, med självdragsventilation och stora permanentanocköppningar kunna byggas med brandceller större än 5000 m² utan några krav på brandskydd i form av brandlarm eller vattensprinkler. För dessa byggnader bör det då inte heller krävas en analytisk dimensionering av brandskyddet i de enskilda fallen.

6 kap. Skydd mot brandspridning mellan byggnader

8 § Byggnadsklass 2 och 3

Trots 5 § får byggnadsklass 2 och 3 vara utformade utan skydd mot brandspridning mellan byggnader om utrymmena tillåts ingå i samma brandcell enligt 5 kap.

Länsstyrelsen Blekinge tillstyrker förslaget då denna ändring bedöms underlätta byggande och drift för många enklare byggnader.

8.3.2 Länsstyrelsens tillsynsvägledning

Boverket ska tillsammans med länsstyrelsen ge tillsynsvägledning i enlighet med 8 kap 13-14 §§ PBF. Införandet av ett ändrat regelverk för byggregler kommer att innebära ett ökat behov av vägledningsinsatser. Arbetet kommer inledningsvis att bli resurskrävande. Men även fortsättningsvis kommer sannolikt behovet av tillsynsvägledning att öka när kommunerna ska ingripa senare i byggprocessen.

Länsstyrelsen Blekinge delar därför inte Boverkets bedömning om att länsstyrelsens arbetsbelastning inom detta område kommer att avta på längre sikt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Inger Hansson med samhällsplanerare Jaana Asp som föredragande.

I ärendet har även planarkitekt Annica Karlsson, planarkitekt Carina Burelius samt byggnadskonsulent Veronica Abrahamsson samt deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.